

Warszawa, dnia 21 maja 2024 r.

Poz. 381

**ZARZĄDZENIE NR 55
PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia 21 maja 2024 r.

w sprawie powołania Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich i białoruskich na bezpieczeństwo wewnętrzne i interesy Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2004–2024

Na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1188 oraz z 2023 r. poz. 1195, 1234 i 1641) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Tworzy się Komisję do spraw badania wpływów rosyjskich i białoruskich na bezpieczeństwo wewnętrzne i interesy Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2004–2024, zwaną dalej „Komisją”.

2. Komisja jest organem pomocniczym Prezesa Rady Ministrów.

§ 2. 1. Zadaniem Komisji jest badanie wpływów rosyjskich i białoruskich na bezpieczeństwo wewnętrzne i interesy Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2004–2024.

2. Przez wpływy rosyjskie i białoruskie na bezpieczeństwo wewnętrzne i interesy Rzeczypospolitej Polskiej rozumie się każde działanie osób związanych z Federacją Rosyjską lub z Republiką Białorusi, prowadzone metodami zarówno prawnie dozwolonymi, jak i bezprawnymi, którego skutkiem było lub zgodnie z zamiarem tych osób miało być w szczególności:

- 1) udostępnianie prawnie chronionych informacji,
- 2) wydanie decyzji administracyjnej lub innego aktu stosowania prawa,
- 3) złożenie oświadczenia woli w imieniu organu władzy publicznej lub spółki, w tym w negocjacjach oraz przy zatrudnianiu pracowników,
- 4) dysponowanie środkami publicznymi w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.¹⁾) lub środkami spółki,
- 5) stanowienie przepisów prawa,
- 6) zawarcie umowy międzynarodowej,
- 7) prezentowanie stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej na forum międzynarodowym, w tym w ramach prac organizacji międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem,
- 8) rozpowszechnianie fałszywych informacji lub wpływanie w inny sposób na opinię publiczną,
- 9) podjęcie określonych działań przez stowarzyszenia, fundacje, związki zawodowe, organizacje pracodawców lub partie polityczne

– ze szkodą dla bezpieczeństwa wewnętrznego lub dla interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Za osoby związane z Federacją Rosyjską lub z Republiką Białorusi, o których mowa w ust. 2, uznaje się:

- 1) osoby będące przedstawicielami władz publicznych Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi, w szczególności osoby zajmujące eksponowane stanowiska polityczne w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1124, 1285, 1723 i 1843);

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

- 2) osoby znane jako bliscy współpracownicy osób będących przedstawicielami władz publicznych Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 3) osoby powiązane osobiście, organizacyjnie lub finansowo z osobami, o których mowa w pkt 1 lub 2;
- 4) inne osoby lub podmioty działające na zlecenie osób, o których mowa w pkt 1–3.

4. Spółkami, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, są przedsiębiorstwa państwowe, spółki realizujące misję publiczną w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 125) oraz spółki, w których prawa z akcji albo udziałów należących do Skarbu Państwa w latach 2004–2024:

- 1) wykonywał minister kierujący działem administracji rządowej lub pełnomocnik rządu lub
- 2) wykonywała państwowa osoba prawna lub państwowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną, która była podległa ministrowi kierującemu działem administracji rządowej lub była przez niego nadzorowana, lub
- 3) wykonywała inna spółka, w której prawa z akcji albo udziałów należących do Skarbu Państwa wykonywali minister kierujący działem administracji rządowej, państwowa osoba prawna lub państwowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną, która była podległa ministrowi kierującemu działem administracji rządowej lub była przez niego nadzorowana.

§ 3. 1. W skład Komisji wchodzi:

- 1) przewodniczący – którym jest osoba wyznaczona przez Ministra Sprawiedliwości;
- 2) członkowie:
 - a) po jednej lub po dwie osoby wyznaczone przez:
 - Prezesa Rady Ministrów,
 - ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
 - ministra – członka Rady Ministrów właściwego do spraw koordynowania działalności służb specjalnych,
 - b) po jednej osobie wyznaczonej przez:
 - Ministra Obrony Narodowej,
 - ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
 - ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - ministra właściwego do spraw zagranicznych,
 - ministra właściwego do spraw aktywów państwowych,
 - ministra właściwego do spraw informatyzacji;
- 3) sekretarz – pracownik urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości, wyznaczony przez przewodniczącego.

2. Organ, który wyznaczył daną osobę w skład Komisji, odwołuje ją ze składu Komisji:

- 1) w przypadku, o którym mowa w ust. 6;
- 2) za zgodą Komisji, wyrażoną na wniosek:
 - a) przewodniczącego lub
 - b) organu, który wyznaczył w skład Komisji osobę, która ma zostać odwołana.

3. Zgoda, o której mowa w ust. 2 pkt 2, jest wyrażana większością 2/3 głosów osób wchodzących w skład Komisji. Przepisów § 9 zdanie pierwsze i drugie nie stosuje się.

4. W skład Komisji może wchodzić jedynie osoba, która:

- 1) spełnia wymagania określone w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 632) w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności „ściśle tajne”;
- 2) posiada wykształcenie wyższe oraz niezbędną wiedzę w zakresie związanym z przedmiotem prac Komisji.

5. Jeżeli osoba wchodząca w skład Komisji w chwili jej wyznaczenia nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 4 pkt 1, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Służba Kontrwywiadu Wojskowego przeprowadza poszerzone postępowanie sprawdzające w terminie nie dłuższym niż miesiąc od dnia otrzymania informacji o wyznaczeniu tej osoby w skład Komisji.

6. Jeżeli poszerzone postępowanie sprawdzające, o którym mowa w ust. 5, zakończy się odmową wydania poświadczenia bezpieczeństwa, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Służba Kontrwywiadu Wojskowego informuje o tym niezwłocznie organ, który wyznaczył daną osobę w skład Komisji. Organ, który wyznaczył w skład Komisji osobę, której dotyczy odmowa wydania poświadczenia bezpieczeństwa, niezwłocznie odwołuje tę osobę ze składu Komisji oraz wyznacza na jej miejsce inną osobę.

7. Przewodniczący może zapraszać, z własnej inicjatywy albo na wniosek członka Komisji, do udziału w pracach Komisji, z głosem doradczym, osoby, których wiedza i doświadczenie mogą być przydatne do wykonywania zadań Komisji.

§ 4. 1. Pracami Komisji kieruje przewodniczący.

2. Do zadań przewodniczącego należy w szczególności:

- 1) zwoływanie posiedzeń Komisji – z własnej inicjatywy albo na wniosek co najmniej połowy liczby członków Komisji;
- 2) przewodniczenie posiedzeniom Komisji;
- 3) określanie porządku obrad Komisji;
- 4) reprezentowanie Komisji na zewnątrz;
- 5) określanie szczegółowych zadań niezbędnych do realizacji zadań Komisji oraz sposobu ich wykonania przez członków Komisji lub przez zespoły problemowe;
- 6) powierzanie poszczególnym członkom Komisji wykonania określonych zadań służących realizacji zadań Komisji, z uwzględnieniem wniosków zgłaszanych przez członków Komisji;
- 7) monitorowanie prac Komisji oraz zespołów problemowych.

3. Przewodniczący może zlecać sporządzenie ekspertyz, opinii, analiz oraz raportów na potrzeby prac Komisji lub zespołów problemowych.

4. W przypadku nieobecności przewodniczącego pracami Komisji kieruje wyznaczony przez niego członek Komisji.

§ 5. Osoby wchodzące w skład Komisji w zakresie sprawowania swoich funkcji w Komisji są niezależne.

§ 6. 1. Do zadań sekretarza należy obsługa kancelaryjno-biurowa Komisji, w szczególności:

- 1) przygotowywanie posiedzeń Komisji;
- 2) sporządzanie protokołów posiedzeń Komisji;
- 3) prowadzenie dokumentacji dotyczącej prac realizowanych przez Komisję;
- 4) wykonywanie innych zadań wyznaczonych przez przewodniczącego.

2. Protokoły posiedzeń Komisji podpisuje osoba przewodnicząca posiedzeniu Komisji oraz sekretarz. Osoby wchodzące w skład Komisji mają wgląd w protokoły posiedzeń Komisji.

3. W przypadku nieobecności sekretarza jego zadania wykonuje pracownik urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości wyznaczony przez przewodniczącego.

§ 7. 1. W celu realizacji zadań Komisji przewodniczący może, z własnej inicjatywy albo na wniosek członka Komisji, tworzyć zespoły problemowe.

2. W skład zespołu problemowego wchodzi wyznaczeni przez przewodniczącego członkowie Komisji, osoby zaproszone do udziału w pracach Komisji, o których mowa w § 3 ust. 7, lub osoby zaproszone do udziału w pracach zespołu problemowego, w szczególności:

- 1) przedstawiciele urzędów obsługujących ministrów właściwych w obszarze tematycznym będącym przedmiotem prac zespołu problemowego;
- 2) eksperci w obszarze tematycznym będącym przedmiotem prac zespołu problemowego;
- 3) przedstawiciele organów, organizacji, instytucji lub innych podmiotów działających w obszarze tematycznym będącym przedmiotem prac zespołu problemowego.

3. Przewodniczący, w porozumieniu z członkami Komisji, określa skład i zakres zadań zespołu problemowego.

4. Przewodniczący wyznacza przewodniczącego zespołu problemowego spośród członków tego zespołu.

5. Posiedzenia zespołu problemowego odbywają się w zależności od potrzeb, w terminie poprzedzającym planowane posiedzenie Komisji.

6. Zespół problemowy przedkłada wyniki swoich prac Komisji.

7. Do posiedzeń zespołu problemowego przepisy o posiedzeniach Komisji stosuje się odpowiednio.

§ 8. Przewodniczący może zarządzić odbycie posiedzenia Komisji przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

§ 9. Komisja podejmuje ustalenia w drodze uzgodnienia stanowisk. W przypadku gdy uzgodnienie nie jest możliwe, osoba przewodnicząca posiedzeniu Komisji może zarządzić przeprowadzenie głosowania. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos osoby przewodniczącej posiedzeniu Komisji.

§ 10. 1. Organy administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane w ramach swoich kompetencji, na wniosek przewodniczącego, udzielają Komisji pomocy przy wykonywaniu zadań, w szczególności przedstawiają niezbędne informacje, analizy i dokumenty, z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa informacji, w tym ochrony informacji niejawnych.

2. Komisja w celu wykonywania swoich zadań może korzystać w szczególności z informacji:

1) przekazanych Ministrowi Sprawiedliwości przez:

a) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1136, 1834 i 1860),

b) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Szefa Służby Wywiadu Wojskowego zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 81, 1834 i 1860);

2) przekazanych osobom wchodzącym w skład Komisji przez Prokuratora Generalnego, Prokuratora Krajowego lub innych upoważnionych przez nich prokuratorów zgodnie z art. 12 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390).

§ 11. 1. Przewodniczący przedstawia Prezesowi Rady Ministrów:

1) roczne sprawozdanie z prac Komisji – w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie;

2) częściowe sprawozdania z prac Komisji – nie rzadziej niż raz na dwa miesiące, chyba że przewodniczący postanowi inaczej.

2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, zawierają w szczególności informacje o:

1) liczbie posiedzeń Komisji w okresie sprawozdawczym;

2) zadaniach zrealizowanych przez Komisję w okresie sprawozdawczym;

3) zadaniach Komisji przewidzianych na kolejny okres sprawozdawczy, ze wskazaniem wstępnego harmonogramu ich realizacji;

4) wnioskach i rekomendacjach w obszarze działalności Komisji;

5) wynikach badań przeprowadzonych przez Komisję.

3. Wyniki badań, o których mowa w ust. 2 pkt 5, mogą dotyczyć określonych obszarów funkcjonowania państwa lub określonych przedziałów czasowych.

4. W przypadku stwierdzenia podejrzenia naruszenia prawa Komisja zawiadamia odpowiedni organ.

§ 12. 1. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w jej pracach w wysokości wynagrodzenia sekretarza stanu w administracji rządowej.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje osobom wchodzącym w skład Komisji zatrudnionym w urzędach obsługujących organy administracji rządowej lub inne organy państwowe lub zatrudnionym w innych instytucjach państwowych.

3. Osobom, o których mowa w § 3 ust. 7, przysługuje zwrot kosztów przejazdu poniesionych w związku z uczestnictwem w posiedzeniu Komisji, obliczony zgodnie z przepisami dotyczącymi ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

§ 13. Wydatki związane z działalnością Komisji, a także zespołów problemowych, są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

§ 14. Obsługę techniczno-organizacyjną i biurową działalności Komisji, a także zespołów problemowych, zapewnia urząd obsługujący Ministra Sprawiedliwości.

§ 15. Pierwsze częściowe sprawozdanie z prac Komisji, o którym mowa w § 11 ust. 1 pkt 2, przewodniczący przedstawi Prezesowi Rady Ministrów w terminie 2 miesięcy od dnia pierwszego posiedzenia Komisji.

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*